
Recommendation of the Committee of Ministers to member States on preventing and combating sexism

Unofficial translation into Romanian

Recommandation du Comité des Ministres aux États membres sur la prévention et la lutte contre le sexisme

Traduction non-officielle en roumain

Prevenirea Şi Combaterea Sexismului

© Council of Europe, original English and French versions

Text originated by, and used with the permission of, the Council of Europe. This unofficial translation is published by arrangement with the Council of Europe, but under the sole responsibility of the translator.

* * * * *

© Conseil de l'Europe, versions originales en anglais et français

Le texte original provient du Conseil de l'Europe et est utilisé avec l'accord de celui-ci. Cette traduction est réalisée avec l'autorisation du Conseil de l'Europe mais sous l'unique responsabilité du traducteur.

Recomandarea CM/Rec(2019)1¹

Prevenirea și Combaterea Sexismului

(adoptată de Comitetul Miniștrilor la 27 martie 2019 la cea de-a 1342-a ședință a deputaților miniștrilor)

Comitetul Miniștrilor, în conformitate cu articolul 15.b din Statutul Consiliului Europei,

Amintind că egalitatea de gen este esențială pentru protecția drepturilor omului, funcționarea democrației și buna guvernare, respectarea statului de drept și promovarea bunăstării tuturor, că implică drepturi egale pentru femei și bărbați, fete și băieți, precum și aceeași vizibilitate, abilitare, responsabilitate și participare în toate sferile vieții publice și private și că implică accesul egal și distribuirea resurselor între femei și bărbați, așa cum este stabilit în Strategia pentru egalitatea de gen a Consiliului Europei 2018 -2023;

Amintind că discriminarea pe motive de sex și / sau gen constituie o încălcare a drepturilor omului și un impediment pentru a se bucura de drepturile omului și de libertățile fundamentale, așa cum a fost recunoscută de Comitetul Națiunilor Unite pentru Eliminarea Discriminării împotriva Femeilor în Recomandarea sa generală nr. 28 privind obligațiile esențiale ale statelor părți în temeiul articolului 2 din Convenția Privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor;

Amintind că sexismul este o manifestare a relațiilor de putere inegale din punct de vedere istoric între femei și bărbați, ceea ce duce la discriminare și încetinește progresul deplin al femeilor în societate;

Constatând că sexismul este răspândit și predominant în toate sectoarele și în toate societățile;

Afirmând că sexismul este întărit de stereotipurile de gen care afectează femeile și bărbații, fetele și băieții și este contrar realizării egalității de gen și unei societăți incluzive;

Constatând că sexismul constituie o barieră în calea emancipării femeilor și fetelor, afectate în mod disproporționat de comportamentul sexist; și menționând în continuare că stereotipurile de gen și prejudecățile inerente modelează normele, comportamentul și așteptările bărbaților și băieților și, prin urmare, conduc la acte sexiste;

Îngrijorați de faptul că sexismul este legat de violența împotriva femeilor și fetelor, prin care actele de sexism „cotidian” fac parte dintr-un continuum de violență care creează un climat de intimidare, frică, discriminare, excludere și nesiguranță care limitează oportunitățile și libertatea;

Constatând că femeile și fetele pot fi supuse unor forme multiple și intersecționale de discriminare și se pot confrunta cu sexismul combinat cu alte norme sau comportamente discriminatorii, de ură sau dăunătoare; Conștienți de faptul că sexismul și comportamentul sexist sunt perpetuate la nivel individual, instituțional și structural și experimentate cu efecte dăunătoare la toate cele trei niveluri și că, prin urmare, ar trebui luate măsuri pentru prevenirea și combaterea sexismului la toate nivelurile;

1 Atunci când această recomandare a fost adoptată și în aplicarea articolului 10.2c din Regulamentul de procedură pentru reuniunile deputaților miniștrilor, reprezentantul Federației Ruse și-a rezervat dreptul guvernului său de a respecta sau nu recomandarea, în special alineatul 3 din Preambul, respingând utilizarea termenului „gen”, întrucât legislația rusă nu conține conceptul de „gen” și având în vedere faptul că nu există o definiție general acceptată a termenului „gen” la nivel internațional . În plus, Federația Rusă consideră că persoanele intersex și trans nu intră sub incidența recomandării.

Reamintind Convenția Organizației Națiunilor Unite din 1979 privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor (CEDAW), care impune statelor părți să ia toate măsurile adecvate „pentru a modifica modelele sociale și culturale de conduită ale bărbaților și femeilor, în vederea realizării eliminării prejudecăților și a practicilor obișnuite și a tuturor celorlalte practici care se bazează pe ideea inferiorității sau superiorității oricărui dintre sexe sau pe roluri stereotipe pentru bărbați și femei”;

Ținând cont de obiectivele propuse în Declarația de la Beijing și în Platforma de Acțiune Adoptate de Conferința Mondială a Femeilor a Națiunilor Unite (1995) și, în special, Raportul reuniunii regionale de revizuire Beijing + 20 pentru Europa, organizată de Națiunile Unite Comisia Economică pentru Europa în 2014, care a indicat că „stereotipurile discriminatorii sunt în continuare frecvente și afectează educația și participarea femeilor în economie și în viața publică”;

Ținând cont de Agenda Națiunilor Unite 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, inclusiv Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 5 („Realizarea egalității de gen și emanciparea tuturor femeilor și fetelor”), Obiectivul de dezvoltare durabilă 16 („Promovarea societăților pașnice și incluzive pentru dezvoltare durabilă, asigurarea accesului la justiție pentru toți și construcția de instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile”) și Obiectivul de Dezvoltare Durabilă 4 („Asigurarea unei educații de calitate incluzive și echitabile și promovarea oportunităților de învățare continuă pentru toți”), care sunt aplicabile universal;

Luând în considerare Convenția Organizației Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului (1989) și interzicerea discriminării bazate pe sexul copilului sau al părintelui sau al tutorei legale;

Reamintind Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (STE nr. 5) și interzicerea discriminării în exercitarea drepturilor omului;

Amintind că combaterea stereotipurilor de gen și a sexismului și asigurarea integrării unei perspective a egalității de gen în toate politicile și măsurile sunt obiective prioritare în documentele și recomandările Consiliului Europei privind egalitatea de gen;

Amintind că Convenția Consiliului Europei privind Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței Domestice (CETS nr. 210, Convenția de la Istanbul) impune părților „să promoveze schimbări în modelele de comportament social și cultural ale femeilor și bărbaților în vederea eradicării prejudecăților, obiceiurilor, tradițiilor și tuturor celorlalte practici care se bazează pe ideea de inferioritate a femeilor sau pe stereotipuri de rol pentru femei și bărbați” și că Convenția de la Istanbul impune, de asemenea, părților să incrimineze hărțuirea și să ia măsurile necesare pentru a se asigura că hărțuirea sexuală este supusă unor sancțiuni penale sau de altă natură;

Ținând seama de Carta Socială Europeană (STE nr. 35, STE nr. 163 [revizuită]) și de dispozițiile sale privind egalitatea de șanse, nediscriminarea și dreptul la demnitate la locul de muncă;

Reamintind că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că avansarea egalității de gen este astăzi un obiectiv major în statele membre ale Consiliului Europei și că referirea la tradiții, presupuneri generale sau atitudini sociale predominante nu sunt o justificare suficientă pentru o diferență de tratament pe motive de sex. Mai mult, Curtea a indicat că stereotipurile de gen, cum ar fi percepția femeilor ca îngrijitoare primare ale copiilor respectiv a bărbaților ca fiind principalii aducători de venituri, nu pot justifica în sine o diferență de tratament;

Reamintind următoarele recomandări ale Comitetului Miniștrilor către Statele Membre: [CM/Rec\(2007\)13](#) privind abordarea integrată a egalității de gen în educație;

CM / Rec (2007) 17 privind standardele și mecanismele egalității de gen; CM / Rec (2013) 1 privind egalitatea de gen și mass-media; și CM / Rec (2017) 9 privind egalitatea de gen în sectorul audiovizual;

Referindu-se la Recomandarea de politică generală nr. 15 împotriva Rasismului și Intoleranței (CERI) privind combaterea discursurilor de ură, adoptată de Comisia Europeană în decembrie 2015, care include discursuri de ură sexiste;

Luând în considerare Strategia Consiliului Europei pentru Drepturile Copilului (2016-2021), care subliniază necesitatea de a combate discriminarea și violența, în special violența sexuală și necesitatea promovării egalității între fete și băieți, inclusiv prin continuarea abordării stereotipurilor, sexismul și suprasexualizarea, în special în mass-media și educație;

Luând în considerare Strategia de Guvernare a Internetului 2016-2019 a Consiliului Europei și solicitarea sa de a monitoriza acțiunile pentru a proteja pe toată lumea, în special femeile și copiii, de abuzurile online, inclusiv hărțuirea cibernetică, sexismul și amenințările de violență sexuală;

Amintind Rezoluțiile 2119 (2016), 2144 (2017) și 2177 (2017) ale Adunării Parlamentare a Consiliului Europei, respectiv „Combaterea sexualizării excesive a copiilor”, „Încetarea discriminării cibernetică și a urii online” și „Oprirea violenței sexuale și hărțuirii femeilor în spațiul public”;

Bazându-se pe rezultatele implementării instrumentelor și documentelor menționate mai sus la nivel internațional, național, regional și local, inclusiv a realizărilor și provocărilor;

Conștienți de faptul că, în ciuda existenței unor standarde la nivel internațional, național și regional care garantează principiul egalității de gen, persistă încă un decalaj între standarde și practică, între egalitatea de gen de jure și de facto;

Recunoscând că prevalența diferitelor manifestări ale sexismului este strâns legată de dificultățile persistente în realizarea egalității de gen și dorește să abordeze sexismul ca și cauză și consecință critică a inegalității de gen;

Constatând lipsa unei definiții convenite la nivel internațional a „sexismului” și a unui instrument juridic dedicat pentru abordarea acestuia;

Aspirând să creeze o Europă liberă de sexism și manifestările sale,

Recomandă guvernelor statelor membre:

1. Luarea de măsuri pentru prevenirea și combaterea sexismului și a manifestărilor sale în sferile publice și private și încurajarea părților interesate relevante să pună în aplicare legislația, politicile și programele adecvate, pe baza definiției și liniilor directoare anexate la prezenta recomandare;
2. Monitorizarea progreselor realizate în punerea în aplicare a prezentei recomandări și informarea comitetului (comitetelor) director (oare) competent (e) a Consiliului Europei cu privire la măsurile întreprinse și progreselor realizate în acest domeniu;
3. Asigurarea că prezenta recomandare, inclusiv anexa sa, este tradusă și difuzată (în formate accesibile) autorităților și părților interesate relevante.

Anexa la Recomandarea CM/Rec(2019)1

Linii directoare pentru prevenirea și combaterea sexismului: măsuri de implementare

Definiție

În sensul acestei recomandări, sexismul este:

Orice act, gest, reprezentare vizuală, cuvinte rostite sau scrise, practică sau comportament care are loc în sfera publică sau privată, indiferent dacă este online sau offline, bazat pe ideea că o persoană sau un grup de persoane este inferior din cauza sexului lor, cu scopul sau efectul:

- i. de a încălca demnitatea inerentă sau a drepturilor unei persoane sau a unui grup de persoane; sau
- ii. să rezulte în vătămarea sau provocarea unei suferințe fizice, sexuale, psihologice sau socio-economice unei persoane sau unui grup de persoane; sau
- iii. crearea unui mediu intimidant, ostil, degradant, umilitor sau ofensator; sau
- iv. constituirea unei bariere în calea autonomiei și realizării depline a drepturilor omului de către o persoană sau un grup de persoane; sau
- v. menținerea și consolidarea stereotipurilor de gen.²

Context

Nevoia de a aborda sexismul, normele și comportamentul sexist și discursul sexist este implicită într-o serie de instrumente internaționale și regionale. Atât Convenția Consiliului European privind Prevenirea și Combaterea Violenței împotriva Femeilor și a Violenței în Familie (CETS nr. 210, Convenția de la Istanbul), cât și Convenția Națiunilor Unite privind eliminarea tuturor formelor de discriminare împotriva femeilor (CEDAW) recunosc un continuum între stereotipurile de gen, inegalitatea de gen, sexism și violența împotriva femeilor și fetelor. În acest fel, la un capăt al continuumului, sunt actele de sexism „cotidian”, comentariile și glumele, sub formă de comportament sexist minor sau aparent lipsit de consecință. Cu toate acestea, aceste acte sunt adesea umilitoare și contribuie la un climat social în care femeile sunt degradate, respectul de sine este scăzut și activitățile și alegerile lor sunt restricționate, inclusiv la locul de muncă, în sfera privată, publică sau online.

Comportamentul sexist, cum ar fi, în special, discursul de ură sexist, se poate intensifica sau poate incita la acte ofensatoare și daunatoare, inclusiv abuzuri sexuale sau violență, viol sau acțiuni potențial letale. Alte consecințe pot include pierderea resurselor financiare, auto-vătămarea sau sinuciderea. Abordarea sexismului face parte din obligația pozitivă a statelor de a garanta drepturile omului, egalitatea de gen și de a preveni violența împotriva femeilor și fetelor, în conformitate cu legislația internațională privind drepturile omului și, pentru statele părți, Convenția de la Istanbul.

Sexismul și comportamentul sexist au ca rezultat vătămări fizice, sexuale, psihologice sau socioeconomice și au impact diferit asupra diferitelor sectoare ale populației. Femeile și fetele sunt afectate în mod disproporționat de un astfel de comportament. Sexismul și comportamentul sexist constituie o barieră în calea emancipării și avansării femeilor și fetelor; eliminarea sexismului și a comportamentului sexist ar aduce beneficii tuturor: femei, fete, bărbați și băieți.

Sexismul și comportamentul sexist apar în întreaga gamă de activități umane, inclusiv în spațiul cibernetic (internet și social media). Ele pot fi experimentate individual sau colectiv de către o persoană sau un grup de persoane, de exemplu prin publicitate sexistă sau prin postarea de fotografii cu femei goale la locul de muncă, chiar dacă nici individul, nici grupul nu au fost vizate direct. Cele trei niveluri de perpetuare și experimentare a sexismului sunt: individual, instituțional (de exemplu, familie, locul de muncă sau educația) și structural (de exemplu, prin inegalități societale de gen, norme sociale și comportament). Sexismul reduce la tăcere atunci când indivizii și grupurile vizate nu reușesc să raporteze sau să se plângă de comportamentul sexist din teama de a nu fi luați în serios, de a fi ostracizați sau chiar considerați responsabili.

2 “Stereotipurile de gen sunt modele sau idei sociale și culturale preconcepute prin care femeilor și bărbaților li se atribuie caracteristici și roluri determinate și limitate de sexul lor. Stereotipurile de gen reprezintă un obstacol serios în calea realizării egalității reale de gen și sunt alimentate de discriminarea de gen. Astfel de stereotipuri pot limita dezvoltarea talentelor și abilităților naturale ale fetelor și băieților, femeilor și bărbaților, preferințele și experiențele lor educaționale și profesionale, precum și oportunitățile de viață în general.” (Strategia egalității de gen a Consiliului European 2018-2023, obiectivul strategic 1)

Internetul a oferit o nouă dimensiune pentru exprimarea și transmiterea sexismului, în special a discursului de ură sexistă, către un public larg, chiar dacă rădăcinile sexismului nu stau în tehnologie, ci în inegalități persistente de gen. În plus, fenomene sociale, cum ar fi campania #MeToo și seria de acțiuni și măsuri politice pe care le-a declanșat în diferite părți ale lumii (începând cu 2017), inclusiv în statele membre ale Consiliului Europei, au făcut lumină asupra omniprezenței sexismului și asupra necesității adoptării unor măsuri mai puternice de combatere a acestuia.

Sexismul și comportamentul sexist sunt înrădăcinate în și întăresc stereotipurile de gen. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că „problema stereotipurilor unui anumit grup din societate rezidă în faptul că interzice evaluarea individualizată a capacității și nevoilor lor”³. Stereotipurile de gen consolidează structurile de putere sociale inegale și au un impact negativ asupra alocării resurselor între femei și bărbați. Exemple sunt diferența persistentă de salarizare între femei și bărbați și decalajul de pensii în Statele Membre. Stereotipurile de gen sunt astfel construcții sociale ale rolurilor „adevate” pentru femei și bărbați, care sunt determinate de prejudecăți culturale, obiceiuri, tradiții și, în multe cazuri, interpretări ale credințelor și practicilor religioase. Femeile care provoacă sau deviază de la ceea ce este considerat ca fiind locul lor „adevat” în societate pot fi confruntate cu sexismul și misoginia, iar bărbații care contestă percepțiile dominante ale masculinității pot fi confrunțați cu sexismul.

Intersecționalitate, vulnerabilități situaționale și circumstanțe agravante

Femeile și bărbații pot fi confrunțați cu forme diferite și intersecționale de sexism, bazate pe o serie de alți factori, dar fără a se limita la, etnie, statutul minorității sau indigenilor, vârsta, religia, statutul de refugiat sau de migrant, dizabilitatea, starea civilă, originea socială, identitatea de gen, orientarea sexuală sau sexualitatea. Acestea pot fi în situații mai vulnerabile sau pot fi vizate de diferite acte de sexism în diferite condiții, cum ar fi femeile tinere și femeile active în medii predominant masculine, ca de exemplu în afaceri, finanțe, armată sau politică. Femeile ocupând poziții de putere sau autoritate, inclusiv personalitățile publice, sunt, de asemenea, ținte speciale pentru sexism, deoarece sunt percepute a fi deviate de la normele sociale de gen care exclud femeile din spațiile publice sau de autoritate. Persoanele intersex și trans se confruntă, de asemenea, cu provocări suplimentare și / sau sporite în ceea ce privește sexismul.

Unele circumstanțe pot adăuga gravitate sau impact comportamentului sexist sau pot afecta capacitatea victimei de a reacționa. Astfel de circumstanțe agravante există atunci când actele sau cuvintele sexiste au loc în cadrul unei relații ierarhice sau dependente, în special la locul de muncă, într-un cadru educațional sau medical, în cadrul serviciilor (publice) sau în cadrul relațiilor comerciale. Sexismul este deosebit de dăunător atunci când autorul se află într-o poziție de putere, autoritate sau influență, cum ar fi un politician, un lider de opinie sau un lider de afaceri. Un alt factor agravant este acela în care amploarea sau potențialul de acțiune al cuvintelor sau actelor sexiste este extins, inclusiv prin mijloacele de transmitere, utilizarea mass-media sociale sau de masă și a gradului de repetare.

I. Instrumente generale și măsuri pentru abordarea sexismului

Scopul principal al măsurilor de prevenire și combatere a sexismului este de a induce schimbări comportamentale și culturale la nivel individual, instituțional și structural.

Instrumentele de prevenire și combatere a sexismului pot include instrumente legislative, executive, administrative, bugetare și de reglementare, pe lângă planuri, politici și programe. Statele ar trebui să aleagă instrumentele cele mai potrivite propriului context și obiectivului acțiunii respective. Sunt necesare diferite instrumente pentru a aborda, pe de o parte, comportamentul sexist inconștient și, pe de altă parte, comportamentul sexist deliberat. Primele pot fi abordate prin sensibilizare, instruire și educație, în timp ce pentru a elimina comportamentul sexist deliberat și persistent și discursul de ură sexist sunt necesare măsuri mai puternice. Opțiunile importante care trebuie luate în considerare⁴ sunt legislația privind sexismul, inclusiv definițiile acestuia; un ghid de utilizare; și o indicație a căilor de recurs și de reparare pentru victime, precum și a riscurilor și ramificațiilor pentru făptuitori.

3 Carvalho Pinto de Sousa Morais împotriva Portugaliei, cererea nr. 17484/15, hotărârea din 25 iulie 2017 a Curții Europene a Drepturilor Omului, punctul 46.

4 De exemplu, „Anti-Sexisme - Mode d'emploi”, Institut pour l'égalité de femmes et des hommes, Belgia, disponibil în limba franceză la http://iqvm-iefh.belgium.be/sites/default/files/downloads/79%20-%20Anti-sexisme%20mode%20emploi_FR.pdf

Statele ar trebui să se bazeze pe instrumentele existente și să asigure punerea lor eficientă în aplicare sau să pună la dispoziție noi instrumente pentru prevenirea și protecția împotriva sexismului comportamental, dacă este cazul, de a urmări și pedepsi infractorii și de a oferi despăgubiri victimelor.

Guvernele statelor membre sunt invitate să examineze următoarele măsuri pentru a sprijini punerea în aplicare a acestei recomandări.

I.A. Legislație și politici

I.A.1. Luarea în considerare a reformei legislative care condamnă sexismul și care definește și criminalizează discursul de ură sexist.

I.A.2. Atunci când se elaborează legislația și politicile de combatere a sexismului trebuie să fie recunoscuți și luați în considerare factorii de intersecție, diferențele dintre femei, vulnerabilitățile situaționale și circumstanțele agravante.

I.A.3. Dezvoltarea și investiția într-o infrastructură publică cuprinzătoare, care servește drept platformă pentru abilitarea femeilor și egalitatea de gen și dezvoltarea unui cadru de politici privind eliminarea sexismului și a stereotipurilor discriminatorii de gen, cu obiective, etaloane, calendare, indicatori de progres și de rezultate, precum și o monitorizare și mecanism de evaluare pentru a evalua impactul măsurilor luate.

I.A.4. Încurajarea participării societății civile, în special a organizațiilor neguvernamentale ale femeilor, a liderilor religioși și comunitari, a organismelor profesionale ale avocaților și judecătorilor și a sindicatelor, la proiectarea cadrelor politice și juridice destinate combaterii sexismului, pentru a promova colaborarea și a asigura angajamentul lor în implementarea acestor măsuri.

I.A.5. Recunoașterea, încurajarea și sprijinirea, la toate nivelurile, a activității organizațiilor relevante ale societății civile, în special organizațiile neguvernamentale ale femeilor, active în combaterea sexismului în toate domeniile (în special cele acoperite în secțiunea III de mai jos) și stabilirea unei cooperări eficiente cu aceste organizații.

I.A.6. Încurajarea organismelor și serviciilor publice relevante, de exemplu avocați, comisii pentru egalitate, adunări legislative, instituții ale drepturilor omului naționale, instituțiilor, întreprinderilor publice și organismelor pentru reclamații, să elaboreze și să pună în aplicare coduri de conduită sau orientări privind sexismul, în conformitate cu o politică cuprinzătoare privind eliminarea sexismului și să ofere astfel de activități cu resurse adecvate.

I.A.7. Luarea în considerare a desemnării unui organism pentru egalitatea de gen sau a altei instituții oficiale cu responsabilitatea de a monitoriza și evalua politicile și măsurile pentru eliminarea sexismului în viața publică și privată. Un astfel de organism ar trebui să dispună de autoritatea și resursele necesare pentru a îndeplini aceste sarcini.

I.A.8. Asigurarea unor compensații adecvate pentru victimele unui comportament sexist.

I.A.9. Punerea în aplicare a unor programe de instruire pentru cei care lucrează cu victimele și autorii infracțiunilor sexuale și legate de gen.

I.A.10. Luarea în considerare a impunerii unor sancțiuni non-penale, de exemplu retragerea de sprijin financiar și altor forme de sprijin din partea organismelor publice acelor organizații care nu reușesc să denunțe sexismul și comportamentul sexist, în special discursurile de ură sexiste.

I.B. Măsuri de sensibilizare

I.B.1. Încurajarea reacțiilor rapide ale personalităților publice, în special politicienilor, liderilor religioși, economici și comunitari, și altor persoane în măsură să modeleze opinia publică, să condamne sexismul și comportamentul sexist și să consolideze pozitiv valorile egalității de gen.

I.B.2. Inițierea, susținerea și finanțarea de cercetări, inclusiv cercetări colaborative în toate statele membre, care furnizează date sistematice și dezagregate în funcție de sex și vârstă privind incidența și impactul negativ al sexismului și manifestărilor sale, inclusiv despre sexism și hărțuire sexuală la locul de muncă, discursuri de ură, incluzând ținte, făptuitori, mijloacele de transmisie, mass-media și răspunsul public.

Diseminarea pe scară largă de astfel de date în mod regulat către autoritățile publice relevante, instituțiile de învățământ și publicului.

I.B.3. Alocarea de resurse pentru finanțarea unor campanii eficiente de comunicare și sensibilizare cu privire la legăturile dintre sexism și violența împotriva femeilor și fetelor și finanțarea organizațiilor care sprijină victimele.

I.B.4. Proiectarea, implementarea și promovarea inițiativelor naționale regulate de sensibilizare la toate nivelurile și prin diverse forme de mass-media (de exemplu, producerea de manuale, ghiduri, clipuri video disponibile pe internet și în mass-media, introducerea unei zile naționale împotriva sexismului, înființarea de muzee pentru a celebra egalitatea de gen și drepturile femeilor). Aceste inițiative ar trebui să aibă ca scop creșterea gradului de conștientizare și înțelegere în rândul populației generale, în special a părinților, a diferitelor forme de sexism, inclusiv fenomene precum "mansplaining"⁵, a modului de prevenire și reacție la acestea și a prejudiciului pe care îl generează pentru indivizi și societate, inclusiv pentru fete și băieți.

I.B.5. Asigurarea, proiectarea și punerea în aplicare pentru educatori a unei educații și a unei formări continue personalizate, privind egalitatea de gen, semnificația stereotipurilor de gen, modul de recunoaștere și abordare a sexismului, prejudecăților și preconcepțiilor și modalități de provocare a stereotipurilor, în toate sferile și la toate nivelurile educației, inclusiv în instituțiile de învățământ, pentru personalul de resurse umane din sectoarele public și privat și din instituțiile de formare profesională (de exemplu, mass-media, profesioniștii militari, medicali și juridici și contabilitate, management și școli de afaceri).

I.B.6. Asigurarea evaluării manualelor, a materialelor de instruire și a metodelor de predare utilizate de / pentru elevii din toate grupele de vârstă și în toate formele de educație și formare (începând cu educația preșcolară) privind limbajul sexist, ilustrațiile și stereotipurile de gen, și revizuirea lor astfel încât să activeze promovarea egalității de gen.⁶

I.B.7. Promovarea perspectivei egalității de gen, precum și dezvoltarea gândirii critice care modelează atitudinile, comportamentul și identitatea fetelor și băieților, pentru combaterea sexismului în conținutul, limbajul și ilustrațiile jucăriilor, benzilor desenate, cărților, televiziunii, videoclipurilor și altor jocuri, conținuturilor online și în filme, inclusiv pornografia.

I.B.8. Promovarea și desfășurarea de campanii regulate de sensibilizare cu privire la construirea feminităților și masculinităților și a ceea ce înseamnă să fii femeie / fată și bărbat / băiat în societatea contemporană, de exemplu prin intermediul mass-media, prin prelegeri publice și discuții gratuite.

I.B.9. Încurajarea colaborării dintre profesioniști (de exemplu jurnaliști, educatori, agenți de aplicare a legii) și organizațiile societății civile pentru a determina și a împărtăși bunele practici privind prevenirea și combaterea sexismului.

I.B.10. Stabilirea de structuri accesibile tuturor, în special tinerilor, pentru a le oferi sfaturi de specialitate cu privire la modul de prevenire, combatere și reacție la sexism.

II. Instrumente și măsuri specifice pentru abordarea sexismului și a comportamentului sexist în domeniile vizate

Unele domenii de activitate sunt predispuse în special la acte de sexism și / sau la forme specifice de comportament sexist; Prin urmare, este esențial să se ia măsuri specifice pentru prevenirea și combaterea sexismului în aceste domenii, pe lângă măsurile și instrumentele recomandate în general aplicabile enumerate în secțiunea anterioară.

5 Mansplain (verb, informal): (al unui bărbat) pentru a explica ceva unei femei într-un mod considerat condescendent, de sus, prea încrezător, prea simplificat sau care presupune că interlocutorul nu are cunoștințe despre subiect.

6 CEDAW, articolul 10.c impune eliminarea „oricărui concept stereotip al rolurilor bărbaților și femeilor la toate nivelurile și în toate formele de educație ... în special, prin revizuirea manualelor și a programelor școlare și adaptarea metodelor de predare”.

II.A. Limbajul și comunicarea

Limbajul și comunicarea sunt componente esențiale ale egalității de gen și „nu trebuie să consacre hegemonia modelului masculin.”⁷ Comunicarea nestereotipică este un mod bun de educare, sensibilizare și prevenire a comportamentului sexist. Acesta cuprinde eliminarea expresiilor sexiste, utilizarea formelor feminine și masculine sau neutre de gen ale titlurilor, utilizarea formelor feminine și masculine sau neutre de gen atunci când se adresează unui grup, diversificarea reprezentării femeilor și bărbaților și asigurarea egalității atât în plan vizual, cât și alte reprezentări.

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.A.1. Să reafirme și să pună în aplicare recomandările relevante existente ale Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei către statele membre, inclusiv Recomandarea nr. R (90) 4 privind eliminarea sexismului din limbaj și Recomandarea CM / Rec (2007) 17 privind standardele și mecanismele egalității de gen, care subliniază că „acțiunile statelor membre trebuie să vizeze promovarea utilizării limbajului non-sexist în toate sectoarele, în special în sectorul public”.

II.A.2. Întreprinderea unei revizuii sistematice a tuturor legilor, reglementărilor, politicilor etc., pentru limbajul sexist și încrederea în ipoteze și stereotipuri de gen, în vederea înlocuirii lor cu o terminologie sensibilă la gen. Buna practică include pregătirea unor ghiduri practice pentru limbaj și comunicare care nu sunt sexiste și fără stereotipuri de gen pentru utilizare în documentele administrației publice.

II.B. Internet, rețele sociale și discursuri de ură sexiste online

Sexismul online este intens în întreaga Europă, femeile sunt afectate în mod disproporționat - în special femeile și fetele tinere, femeile jurnaliști, femeile politicieni, personalitățile publice și apărătoarele drepturilor omului. Un aspect al sexismului online este comentarea adversă a opiniilor sau punctelor de vedere exprimate. În timp ce atacurile împotriva bărbaților se bazează mai des pe opiniile sau competența lor profesională, femeile sunt mai susceptibile de a fi supuse abuzului și invectivei sexiste și sexualizate, al căror intensitate poate fi mărită de anonimatul oferit de internet. Atacurile online nu afectează doar demnitatea femeilor, ci pot împiedica femeile, inclusiv la locul de muncă, să își exprime opiniile și să le excludă din spațiile online, subminând dreptul la liberă exprimare și opinie într-o societate democratică, limitând oportunitățile profesionale și consolidând deficitul democratic de gen. Un alt aspect este că era digitală a adâncit controlul la care sunt supuse corpul, discursul și activismul femeilor. În plus, utilizarea abuzivă sexistă a rețelelor sociale - cum ar fi postarea de materiale vizuale intime fără acordul celor implicați - este o formă de violență care trebuie abordată.

Internetul și rețelele sociale sunt ambele vehicule pentru libertatea de exprimare și promovarea egalității de gen, dar permit, de asemenea, autorilor să își exprime gândurile abuzive și să se angajeze într-un comportament abuziv. În timp ce discursurile rasiste de ură sunt recunoscute ca fiind contrare standardelor europene și internaționale ale drepturilor omului, același lucru nu este întotdeauna adevărat în cazul discursurilor de ură sexiste sau misogine, iar politicile și legislația actuală de la toate nivelurile nu au reușit să abordeze în mod adecvat problema. Prin urmare, statele sunt încurajate să își asume responsabilitatea pentru combaterea discursurilor de ură și să se asigure că aceleași reguli se aplică discursurilor de ură sexistă ca și cele dezvoltate pentru discursurile de ură rasiste atunci când vine vorba de aplicarea sancțiunilor legale penale.

În plus, inteligența artificială ridică provocări specifice în ceea ce privește egalitatea de gen și stereotipurile de gen. Utilizarea algoritmilor poate transmite și întări stereotipurile de gen existente și, prin urmare, poate contribui la perpetuarea sexismului.

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri :

II.B.1. Implementarea de măsuri legislative care definesc și incriminează incidentele de discurs de ură sexist și se aplică tuturor mass-media, precum și proceduri de raportare și sancțiuni corespunzătoare. Ar trebui încurajate, de asemenea, proceduri mai proactive de detectare și raportare a discursurilor de ură sexistă pentru toate mass-media, inclusiv internetul și noile mijloace de comunicare.

⁷ Recomandarea Comitetului Miniștrilor [Rec\(2003\)3](#) privind participarea echilibrată a femeilor și bărbaților la luarea deciziilor politice și publice, expunere de motive .

II.B.2. Stabilirea și promovarea programelor (inclusiv programe software) pentru copii, tineri, părinți și educatori pentru a ajuta la consilierea copiilor cu privire la alfabetizarea mediatică pentru o utilizare sigură și critică a mediilor digitale și un comportament digital adecvat. Acest lucru ar trebui făcut prin intermediul programelor școlare și prin producerea de manuale și fișe informative despre ceea ce constituie un comportament sexist, schimbul nedorit de materiale pe internet și răspunsuri adecvate, inclusiv informații sensibile la gen despre siguranța online. Asigurarea diseminării pe scară largă a acestor materiale.

II.B.3. Elaborarea de informații și campanii de sensibilizare cu privire la utilizarea abuzivă sexistă a rețelelor sociale, amenințările din mediul internet și situațiile cu care se confruntă copiii și tinerii (de exemplu șantaj, cereri de bani sau postarea nedorită de imagini intime) cu asistență practică despre cum să prevenă și să răspundă la astfel de situații.

II.B.4. Întreprinderea de campanii adresate publicului larg cu privire la pericolele, oportunitățile, drepturile și responsabilitățile legate de utilizarea noilor medii.

II.B.5. Stabilirea de resurse online care să ofere sfaturi de specialitate cu privire la modul de abordare a sexismului online, inclusiv proceduri de raportare / eliminare rapidă a materialelor dăunătoare sau nedorite.

II.B.6. Realizarea de studii periodice și adunarea de date dezagregate pe sexe și vârstă despre cibosexism și ciberviolență și împărtășirea rezultatelor, după caz.

II.B.7. Integrarea unei perspective a egalității de gen în toate politicile, programele și cercetările în legătură cu inteligența artificială pentru a evita riscurile potențiale ale tehnologiei care perpetuează sexismul și stereotipurile de gen și examinează modul în care inteligența artificială ar putea contribui la eliminarea decalajelor de gen și eliminarea sexismului. Aceasta include măsuri pentru creșterea participării femeilor și fetelor în domeniul informației și tehnologiei în calitate de studenți, profesioniști și decidenți. Proiectarea instrumentelor și algoritmilor bazate pe date ar trebui să aibă în vedere dinamica bazată pe gen. Transparența în jurul acestor probleme ar trebui îmbunătățită și sensibilizarea cu privire la potențialele prejudecăți de gen în culegerea de date mari; ar trebui oferite soluții pentru îmbunătățirea responsabilității.

II.C. Media, publicitatea și alte produse și servicii de comunicare

Sexismul în mass-media - electronică, tipărită, vizuală și audio - contribuie la un mediu care tolerează și banalizează sexismul „cotidian”. Se manifestă prin:

- reprezentări sexuale, sexualizate și rasiale și obiectivarea femeilor, bărbaților, fetelor și băieților, inclusiv în publicitate, filme, televiziune, jocuri video și materiale pornografice;
- raportarea derogatorie sau banală despre aspectul, îmbrăcămintea și comportamentul femeilor, mai degrabă decât o discuție echilibrată și informată a opiniilor și punctelor lor de vedere;
- raportarea și imagistica femeilor și bărbaților în roluri stereotipe în cadrul familiei și comunității;
- reproducerea și perpetuarea stereotipurilor de gen în ceea ce privește victimele violenței de gen;
- reprezentare dezechilibrată și lipsa unei participări semnificative a femeilor la diverse roluri profesionale și informative (experți, comentatori), în special în ceea ce privește femeile aparținând unor minorități.⁸

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.C.1. Introducerea legislației care interzice sexismul în mass-media și publicitate și încurajarea monitorizării și aplicării unor astfel de măsuri.

II.C.2. Promovarea includerii expresiilor sexismului în legile defăimării.

II.C.3. Solicitarea și oferirea de sprijin pentru participarea sectoarelor tehnologiei informației și comunicațiilor, mass-media și publicitate la redactarea, adoptarea și punerea în aplicare a politicilor și mecanismelor de autoreglare pentru eliminarea sexismului, inclusiv a discursului de ură sexist în fiecare sector.

II.C.4. Promovarea rolului organizațiilor de viziune media și de publicitate în abordarea sexismului.

8 A se vedea concluziile și recomandările Conferinței Consiliului Europei Media și imaginea femeilor (Amsterdam, 4-5 iulie 2013). Vezi raportul conferinței la <https://rm.coe.int/1680590fb8>

II.C.5. Încurajarea înființării unei instituții care este competentă să primească, să analizeze și să revizuiască plângerile legate de sexism în mass-media și în publicitate și are autoritatea de a solicita retragerea sau modificarea conținutului sau a reclamelor sexiste.

II.C.6. Încurajarea organismelor relevante, precum comisiile pentru egalitatea de gen sau instituțiile naționale pentru drepturile omului, să introducă strategii de educație și formare și instrumente pentru jurnaliști și alți profesioniști din mass-media și comunicare cu privire la recunoașterea sexismului, cu privire la modalitățile de promovare a reprezentărilor pozitive și nestereotipice ale femeilor și bărbaților în mass-media și în publicitate și despre cum să promovăm comunicarea sensibilă la gen. Aceste activități suplimentare ar trebui să aibă resurse adecvate.

II.C.7. Sprijinirea cercetării cu privire la prevalența și impactul reprezentărilor sexiste ale femeilor și fetelor în mass-media și în materialele pornografice, măsura în care acestea exacerbează inegalitățile de gen și violența împotriva femeilor și fetelor, precum și impactul acestora asupra sănătății fizice, sexuale și psihologice a femeilor. Alocarea de resurse pentru finanțarea unor campanii eficiente de comunicare și sensibilizare cu privire la legăturile dintre sexism, lipsa egalității de gen și violența împotriva femeilor și fetelor; și promovarea de portrete pozitive și nestereotipice ale femeilor și bărbaților în mass-media și în publicitate.

II.C.8. Încurajarea participării egale a femeilor și bărbaților în pozițiile de luare a deciziilor în mass-media și la conținutul acestora, precum și stabilirea bazelor de date cu femeile experți în toate subiectele.

II.C.9. Adoptarea de măsuri pozitive pentru excelență și leadership în promovarea reprezentării echilibrate a genului, cum ar fi un sistem bazat pe puncte care alocă finanțare suplimentară mijloacelor de informare în masă pentru producerea de conținut sensibil la gen.

II.C.10. Încurajarea promovării imaginilor pozitive ale femeilor ca participante active la viața socială, economică și politică și a imaginilor pozitive ale bărbaților în roluri netradiționale, cum ar fi îngrijitorii. Oferirea de stimulente sau recompense pentru bune practici, de exemplu prin finanțare publică.

II.C.11. Susținerea și promovarea bunelor practici prin dialog și dezvoltarea de rețele și parteneriate între părțile interesate din mass-media pentru a continua combaterea sexismului și stereotipurilor de gen în cadrul sectorului.

II.C.12. Sprijinirea de proiecte care abordează discriminarea multiplă și intersecțională a femeilor în situații vulnerabile. Introducerea de stimulente pentru mass-media pentru a promova imagini pozitive ale femeilor de minoritate etnică și / sau de migranți.

II.D. La locul de muncă

Sexismul la locul de muncă ia multe forme și este prezent în sectorul public și privat. Se manifestă prin comentarii sexiste și comportamente care vizează un angajat sau un grup de angajați. Sexismul la locul de muncă include, printre altele, comentarii derogatorii, obiectivare, umor sau glume sexiste, observații prea familiare, reducerea la tăcere sau ignorarea persoanelor, comentarii gratuite despre îmbrăcăminte și aspectul fizic, limbajul corpului sexist, lipsa de respect și practicile masculine care intimidează sau exclud femeile și favorizează prietenii bărbați.⁹ Aceasta afectează egalitatea și demnitatea la locul de muncă.¹⁰

Ipotezele sexiste bazate pe rolurile tradiționale de gen pot duce la convingerea că femeile, ca mame sau viitoare mame sau îngrijitoare, sunt colegi și angajați mai puțin fiabili. În schimb, poate exista ostilitate față de mamele care nu rămân acasă sau, alternativ, pot fi excluse de la oportunități importante de a avansa în carieră și, în consecință, în viața profesională. Acest lucru contribuie la plafonul de sticlă care limitează oportunitățile de promovare a femeilor. Astfel de presupuneri pot duce și la observații sexiste față de bărbații care își asumă responsabilități de îngrijire.

9 Consiliul superior pentru egalitatea profesională între bărbați și femei (2016), „Kit pentru acțiune împotriva sexismului - Trei instrumente pentru universul muncii”, disponibil la <https://rm.coe.int/16806fbc1e>.

10 Articolul 26.2 din Carta socială europeană (revizuită) impune părților „să promoveze conștientizarea, informarea și prevenirea acțiunilor recurente reprobabile sau distinct negative și ofensatoare îndreptate împotriva lucrătorilor individuali la locul de muncă sau în legătură cu locul de muncă și să ia toate măsurile adecvate pentru a proteja lucrătorii dintr-o astfel de conduită”.

Unele domenii de muncă sunt în special dominate de bărbați, cu un risc ridicat de a încuraja o cultură a sexismului. În plus, femeile care ocupă funcții de luare a deciziilor sau cele percepute ca provocând ierarhia instituțională dominantă masculină pot fi supuse în special sexismului. În mod similar, bărbații pot experimenta sexismul la locurile de muncă dominate de femei sau pentru că sunt angajați în locuri de muncă tipic „feminine”.

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.D.1. Revizuirea legislației muncii pentru a interzice sexismul și actele sexiste la locul de muncă și promovarea de bune practici, cum ar fi analiza riscurilor, măsuri de atenuare și gestionare, mecanisme de reclamație, compensații pentru victime și măsuri disciplinare prin procese de drept civil sau administrativ.

II.D.2. Încurajarea și oferirea de sprijin pentru revizuirea sistematică a regulilor, politicilor și reglementărilor atât în instituțiile din sectorul public, cât și din cel privat, în vederea adoptării unor coduri de comportament adecvate care să includă mecanisme de reclamație și măsuri disciplinare în legătură cu sexismul și actele sexiste. Aceasta ar trebui să includă, de asemenea, forme intersecționale de sexism, de exemplu, în ceea ce privește statutul de migrant sau dizabilitatea.

II.D.3. Încurajarea profesiilor independente, organizațiilor profesionale și sindicatelor să adopte lupta împotriva sexismului în cadrul organizațiilor lor, inclusiv în normele lor interne.

II.D.4. Elaborarea și punerea la dispoziție pe scară largă a unui set de instrumente pentru combaterea sexismului, inclusiv dispoziții legislative relevante și explicații cu privire la beneficiile instituționale ale eliminării sexismului, precum și exemple de acte sexiste și de bune practici pentru eliminarea sexismului. Angajatorilor și managerilor, reprezentanților sindicatelor și altor membri ai personalului relevant ar trebui să li se reamintească obligația de a elimina sexismul la locul de muncă și măsurile de remediere disponibile pentru victime.

II.D.5. Solicitarea angajamentului de la cel mai înalt nivel (în sectoarele public și privat) pentru promovarea unei culturi instituționale care respinge sexismul la locul de muncă, de exemplu prin elaborarea de politici de egalitate, orientări interne și campanii privind diferite forme de sexism și deconstrucție a stereotipurilor, creșterea numărului de femei în poziții decizionale și spargerea tavanului de sticlă, inclusiv prin măsuri speciale temporare, cum ar fi ținte și cote.

II.D.6. Solicitarea angajamentului de la cel mai înalt nivel (din sectoarele public și privat) de a promova conștientizarea, informarea și prevenirea cu privire la comportamentul sexist și de a lua toate măsurile adecvate pentru a proteja lucrătorii împotriva unei astfel de conduite.

II.E. Sectorul public

Sexismul în sectorul public și dependența de stereotipurile de gen pot duce la refuzul serviciilor publice și la accesul inegal la resurse. În același timp, femeile care lucrează în sectorul public, inclusiv cele alese sau membre ale organelor decizionale, la toate nivelurile, se confruntă frecvent cu provocări privind demnitatea, legitimitatea și autoritatea lor din cauza sexismului și a comportamentului sexist.¹¹

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.E.1. Includerea de dispoziții împotriva sexismului și comportamentului și limbajului sexist în codurile de conduită și reglementările interne, cu sancțiuni adecvate pentru cei care lucrează în sectorul public, inclusiv în adunările alese.

II.E.2. Sprijinirea inițiativelor și investigațiilor întreprinse de parlamentari, organizații ale societății civile, sindicate sau activiști pentru a aborda sexismul în sfera publică.

11. De exemplu, conform unui studiu din 2018 realizat de Uniunea Interparlamentară și Adunarea Parlamentară a Consiliului Europei, 85% dintre parlamentarele femei respondente au suferit violență psihologică în parlament; femeile parlamentare sub 40 de ani au fost mai susceptibile de a fi hărțuite; femeile din personalul parlamentar au suportat mai multe violențe sexuale decât femeile din parlament; iar majoritatea parlamentelor nu dispuneau de mecanisme care să le permită femeilor să vorbească. Adunarea parlamentară a Uniunii interparlamentare și a Consiliului Europei (2018), „Sexismul, hărțuirea și violența împotriva femeilor în parlamentele din Europa”, disponibil la www.ipu.org/resources/publications/reports/2018-10/sexism-harassment-and-violence-against-women-in-parliaments-in-europe.

II.E.3. Promovarea includerii dispozițiilor privind egalitatea de gen în cadrul legal aplicabil ca bune practici de licitație publică / achiziții publice.

II.E.4. Asigurarea instruirii angajaților din sectorul public cu privire la importanța comportamentului non-sexist în lucrul cu publicul, precum și cu colegii la locul de muncă. O astfel de instruire ar trebui să includă definiția sexismului, diferitele sale manifestări, modalități de deconstruire a stereotipurilor și prejudecăților de gen și cum să răspundem la acestea.

II.E.5. Informarea beneficiarilor serviciilor publice cu privire la drepturile lor în ceea ce privește comportamentul non-sexist, de exemplu, prin campanii de sensibilizare și scheme specifice de raportare pentru a identifica și a media posibilele probleme.

II.E.6. Promovarea consolidării și implementării măsurilor disciplinare interne împotriva sexismului în sectorul public și în toate organele de decizie și politice, de exemplu prin reducerea sau suspendarea responsabilităților și fondurilor sau prin sancțiuni financiare.

II.F. Sectorul justiției

Sexismul și stereotipurile de gen în cadrul justiției civile, administrative și penale și al sistemelor de aplicare a legii sunt bariere în calea administrării justiției. Poate avea ca rezultat ca factorii de decizie să ia decizii dezinformate sau discriminatorii bazate pe credințe preconcepute și prejudecăți inerente, mai degrabă decât pe fapte relevante.¹²

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.F.1. Să țină seama în mod corespunzător de independența sistemului judiciar, asigurarea unei instruirii regulate și adecvate pentru toți judecătorii și magistrații cu privire la drepturile omului și egalitatea de gen și la prejudiciul cauzat de prejudecățile de gen și stereotipurile de gen și utilizarea limbajului sexist, în special în cazurile care implică violență împotriva femeilor și fetelor.¹³

II.F.2. Asigurarea instruirii personalului de aplicare a legii cu privire la sexism, cibersexism, discursuri de ură sexiste și violență împotriva femeilor; facilitarea raportării de către poliție a unui astfel de comportament; și consolidarea puterii poliției pentru a confisca și a asigura dovezi ale abuzului online.

II.F.3. Încurajarea instanțelor și tribunalelor naționale și internaționale să fie receptive la intervențiile terților și la opiniile experților pe teme necunoscute, cum ar fi sexismul și stereotipurile de gen.

II.F.4. Asigurarea că sistemele de raportare a încălcărilor și accesul la aplicarea legii sunt sigure, disponibile și adecvate; reducerea cheltuielilor financiare sau altor elemente de descurajare care împiedică victimele să raporteze sau să urmărească cazurile în forul corespunzător. Luarea de măsuri pentru a aborda riscul revictimizării.

II.F.5. Încurajarea organismelor profesionale din domeniul juridic să organizeze prelegeri publice și alte evenimente pentru a sensibiliza profesioniștii din domeniul juridic și alte părți interesate relevante cu privire la sexism și stereotipurile de gen în sistemul de justiție.

12 Planul de acțiune al Consiliului Europei privind consolidarea independenței și imparțialității judiciare”(CM(2016)36-final), „ar trebui întreprinse toate eforturile pentru a combate stereotipurile de gen în cadrul sistemului judiciar în sine” (Acțiunea 2.4); OHCHR, „Eliminarea stereotipurilor judiciare - Acces egal la justiție pentru femeile din cazurile de violență bazată pe gen”, 9 iunie 2014.

13. A se vedea Consiliul Europei (2017), „Manual pentru judecători și procurori privind asigurarea accesului femeilor la justiție”, disponibil la <https://rm.coe.int/training-manual-women-access-to-justice/16808d78c5> .

II.G. Instituțiile de învățământ

Mesajele sexiste ne modelează societatea și sunt impregnate și reproduse de sistemele de educație, unde ar trebui contestate. Copiii și tinerii asimilează stereotipurile de gen prin programe de învățământ, materiale didactice, comportament și limbă¹⁴. Sexismul poate fi încorporat în cultura instituțiilor de învățământ la toate nivelurile, de la instituțiile preșcolare la cele terțiare. Sexismul poate lua multe forme, de exemplu: toleranță și banalizare a imaginilor, limbajului și expresiilor sexiste; intoleranță la comportamentul de gen neconform; neadresarea prejudecăților inconștiente de către personalul didactic și studenți; mecanisme de plângere și reclamații/sanțiuni absente sau inadecvate; lipsa sancțiunilor pentru hărțuire sexuală, inclusiv între studenți. Aceste forme integrate de sexism pot influența alegerile ulterioare în educație, cariera și stil de viață. De asemenea, statele poartă responsabilitatea asigurării responsabilității instituțiilor private pentru acțiunile lor care ar trebui să includa instituțiile de educație religioasă.

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.G.1. Implementarea deplină a prevederilor Recomandării [CM/Rec\(2007\)13](#) a Comitetului Miniștrilor către statele membre cu privire la abordarea integrată a egalității de gen în educație.

II.G.2. Asigurarea includerea egalității de gen și a nediscriminării și eliminarea sexismului și a comportamentului sexist de-a lungul tuturor aspectelor procesului educațional, inclusiv a mecanismelor și liniilor directe pentru raportarea, răspunsul și înregistrarea incidentelor.

II.G.3. Implementarea și / sau sprijinirea campaniilor de prevenire în ceea ce privește sexismul și comportamentul sexist în instituțiile de învățământ și asigurarea toleranței zero pentru astfel de fenomene, inclusiv stereotipurile și agresiunile de gen, bullying cibernetic, insultele sexiste și violența de gen.

II.G.4. Organizarea de evenimente, inclusiv prin organisme de stat, care abordează problemele egalității de gen și modalitățile de prevenire și combatere a sexismului, stereotipurile de gen și prejudecățile inconștiente de gen în toate instituțiile de învățământ.

II.G.5. Integrarea unei perspective a egalității de gen în toate aspectele legate de cursurile de pregătire continuă și de pregătire continuă a cadrelor didactice, precum și în cursurile de personal pentru conducerea școlii.

În ceea ce privește metodologia, instrumentele și programele de predare:

II.G.6. Elaborarea de linii directe pentru a asigura integrarea metodologiilor și instrumentelor de predare a egalității de gen, a nediscriminării și a drepturilor omului în planurile de învățământ de la toate nivelurile educației, atât publice, cât și private, încă din copilărie. Aceasta include educația pentru viața privată, cu scopul de a încuraja copiii să se bazeze pe sine și să sporească responsabilitatea în relațiile și comportamentul lor - inclusiv consimțământul și limitele personale. Programele ar trebui să conțină educație despre sex și sexualitate adecvată, bazată pe dovezi și corectă din punct de vedere științific și cuprinzătoare pentru fete și băieți. Programele ar trebui să acopere, de asemenea, formele intersecționale de sexism, bazate, de exemplu, pe statutul de migrant sau pe handicap.

II.G.7. Încurajarea dezvoltării unui site web cu resurse, bune practici și materiale de predare/ învățare, precum și un manual pentru a ajuta la detectarea și eliminarea stereotipurilor de gen din materialele educaționale pentru formatori, profesori și inspectorii.

II.G.8. Promovarea de programe speciale și consiliere în carieră care să sprijine studenții în luarea de alegeri de studiu și carieră care nu se bazează pe stereotipuri de gen, inclusiv pregătirea personalului cu privire la stereotipurile de gen și prejudecăți inconștiente.

II.H. Cultură și sport

Sexismul se manifestă în multe aspecte ale vieții culturale, în special prin răspândirea stereotipurilor de gen. Potrivit Comitetului Internațional al ONU pentru Drepturile Economice, Sociale Și Culturale, viața culturală cuprinde moduri de viață, limbă, literatură orală și scrisă, muzică și cântec, comunicare non-verbală, sisteme de religie sau credință, rituri și ceremonii, sport și jocuri, metode de producție sau tehnologie, medii naturale

¹⁴ A se vedea concluziile și recomandările Conferinței Consiliului Europei „Combaterea stereotipurilor de gen în și prin educație” (Helsinki, 9-10 octombrie 2014). Vezi raportul conferinței la <https://rm.coe.int/1680590f0>.

și artificiale, hrană, îmbrăcăminte și adăpost, artă, obiceiuri și tradiții. Arta și cultura sunt modele esențiale ale atitudinilor și rolurilor de gen și, prin urmare, este crucial să abordăm sexismul în aceste domenii. În plus, conform Convenției de la Istanbul, cultura, religia, obiceiurile sau tradiția nu vor fi considerate drept o justificare a actelor de violență împotriva femeilor și fetelor.

Problemele care trebuie abordate în viața sportivă includ: atitudinile sexiste ale mass-mediei, organizațiilor sportive, antrenorilor, liderilor sportivi, sportivilor etc.; portretizarea sexistă a femeilor în sport, banalizarea realizărilor sportive ale femeilor, reprezentarea acestora în roluri stereotipe sau degradându-le sportul pe care îl practică; și sexismul și discursul de ură sexist în evenimente sportive.

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.H.1. Să producă și promoveze instrumente pentru combaterea sexismului în sectoarele culturale și sportive, cum ar fi materiale de instruire sau instrumente privind limbajul și comunicarea sensibile la gen.

II.H.2. Reafirmarea și punerea în aplicare a Recomandării [CM / Rec \(2015\) 2](#) ale Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la abordarea integrată a egalității de gen în sport și CM / Rec (2017) 9 ale Comitetului de Miniștri către statele membre cu privire la egalitatea de gen în sectorul audiovizual.

II.H.3. Încurajarea persoalităților culturale și sportive de vârf să corecteze presupunerile sexiste sau să denunțe discursurile de ură sexiste.

II.H.4. Îndemnarea federațiilor și asociațiilor sportive și instituțiilor culturale de la toate nivelurile să pregătească coduri de conduită pentru a preveni sexismul și comportamentul sexist, care ar trebui să includă dispoziții pentru acțiuni disciplinare. Încurajarea toleranței zero față de sexism și discursului de ură sexist în evenimentele culturale și sportive.

II.H.5. Îndemnarea sectoarelor sportive și culturale de la toate nivelurile să ia măsuri concrete pentru a promova egalitatea de gen și reprezentarea nestereotipică a femeilor și bărbaților, fetelor și băieților.

II.H.6. Promovarea difuzării și acoperirii de către mass-media, în special a mass-mediei publice, a evenimentelor culturale și sportive ale femeilor pe picior de egalitate cu ale bărbaților și să celebreze public realizările femeilor.¹⁵ Oferirea de vizibilitate și promovarea modelelor pozitive ale femeilor și bărbaților, fetelor și băieților, care participă la sporturi în care sunt subreprezentați.

II.I. Sfera privată

Sexismul în cadrul familiei poate contribui la întărirea rolurilor stereotipice, lipsa de putere a femeilor, stima de sine scăzută și ciclul violenței împotriva femeilor și fetelor. Poate influența și alegerile de viață și carieră. Deși rolurile tradiționale de gen în familie (bărbații ca întreținători, femeile care îndeplinesc sarcini casnice) s-au schimbat în general pe măsură ce mai multe femei au intrat în cadrul forței de muncă plătite, factorii care contribuie la schimbarea în cadrul unor familii sau state variază foarte mult. Comportamentul sexist rămâne răspândit în relațiile interumane, iar femeile continuă să desfășoare o muncă neremunerată în casă mai mult decât bărbații.

Articolul 16 al CEDAW impune statelor părți să ia măsuri adecvate pentru a asigura egalitatea între femei și bărbați în cadrul familiei.¹⁶ Legătura dintre sexism și prevenirea violenței împotriva femeilor și fetelor întărește nevoia de a acționa în sfera privată.

Măsurile recomandate mai sus, în special cele referitoare la limbaj și sensibilizare, precum și cele referitoare la sectoarele mass-media, educație și cultură, sunt relevante în special pentru abordarea sexismului în sfera privată.

Cu toate acestea, sancțiunile pentru sexism în cadrul familiei sunt inadecvate, cu excepția cazului în care comportamentul atinge pragul criminalității, cum ar fi violența fizică, psihologică sau economică împotriva femeilor.

¹⁵ Cum ar fi site-ul „Această față poate”, care este o sărbătoare a femeilor active (www.thisgirlcan.co.uk/).

¹⁶ În plus, articolul 2.e al CEDAW solicită statelor să întreprindă „toate măsurile adecvate pentru a elimina discriminarea împotriva femeilor de către orice persoană, organizație sau întreprindere”.

Guvernele statelor membre sunt invitate să ia în considerare următoarele măsuri:

II.1.1. Introducerea de măsuri în ceea ce privește concilierea dintre viața privată și cea profesională, inclusiv concediul de maternitate și paternitate plătit, concediul parental plătit pentru femei și bărbați, accesul universal la îngrijirea copiilor și alte servicii sociale de calitate și la prețuri accesibile și aranjamente de lucru flexibile atât pentru femei, cât și pentru bărbați. Îmbunătățirea accesului la servicii pentru îngrijirea persoanelor în vârstă și a altor persoane în întreținere. Organizarea de campanii pentru a încuraja împărțirea egală a responsabilităților gospodăriei și de îngrijire între femei și bărbați.

II.1.2. Promovarea politicilor și măsurilor care sprijină creșterea părinților pozitivi, care garantează șanse egale pentru copii, indiferent de sex, statut, abilități sau situație familială. Parentalitatea pozitivă se referă la comportamentul părintesc bazat pe interesul superior al copilului care este hrănit, lipsit de stereotipuri de gen, care emancipează, este non-violent și oferă recunoaștere și îndrumare cu stabilirea unor limite pentru a permite dezvoltarea deplină a copilului.

II.1.3. Introducerea de măsuri și instrumente care îmbunătățesc abilitățile părinților pentru a face față cibersexismului și pornografiei pe internet.

II.1.4. Promovarea instruirii în recunoașterea și abordarea sexismului și a comportamentului sexist ca parte a cursurilor profesionale pentru cei care se ocupă de relații familiale și interpersonale, de exemplu, personalul serviciilor sociale, inclusiv asistența maternală și centrele de îngrijire a copiilor.

III. Raportarea și evaluarea

Prezenta recomandare solicită statelor membre să monitorizeze progresele în punerea sa în aplicare și să informeze comitetul (comitetele) director (oare) competent (e) cu privire la măsurile luate și progresele realizate.

Raportarea ar trebui să fie periodică și să includă informații despre:

- cadrele legale și politice, măsurile și cele mai bune practici care abordează sexismul, comportamentul sexist, stereotipurile de gen și discursurile de ură sexiste, în special în spațiile publice, în mediul online și mass-media, la locul de muncă, în sectorul public, în justiție, educație, sport și sectoarele culturale și în sfera privată, inclusiv instrumente pentru raportarea comportamentului sexist, precum și a proceselor disciplinare și a sancțiunilor;
- orice politică cuprinzătoare sau politică în cadrul unei strategii naționale privind egalitatea de gen, adoptată pentru a elimina sexismul și comportamentul sexist, inclusiv definiții, indicatori, mecanisme naționale de monitorizare și evaluare;
- activitatea oricărui organism de coordonare înființat sau desemnat să monitorizeze implementarea la nivel național;
- cercetări întreprinse și sprijinite pentru a furniza date cu privire la incidența și consecințele sexismului și comportamentului sexist în domeniile vizate, precum și rezultatele oricărei astfel de cercetări;
- măsuri naționale de sensibilizare și campanii care au fost desfășurate la toate nivelurile, inclusiv în mass-media.